

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C281 – WON23**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 1 juli 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de oprichting van nieuwe coöperatieve vennootschappen in het kader van windenergie en de integratie hiervan in het op te richten Vlaams Energiebedrijf	
Vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de oprichting van het Vlaams Energiebedrijf	3
Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de centrale aankoop van nieuwe sociale huurwoningen	9
Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de toekenning van huursubsidies aan kandidaat-huurders die een woning weigerden	12
Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de berekening van de gewestelijke sociale correctie (GSC) 2009	12

■

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Ingrid Lieten, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de oprichting van nieuwe coöperatieve vennootschappen in het kader van windenergie en de integratie hiervan in het op te richten Vlaams Energiebedrijf

Vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de oprichting van het Vlaams Energiebedrijf

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Voorzitter, minister, over het Vlaams Energiebedrijf (VEB) werd al vaak en veel gesproken, maar jammer genoeg niet door u, die bevoegd is voor het VEB, vandaar deze vraag.

De concrete aanleiding ervoor is een initiatief van de provincie Limburg geweest, want die spoort haar inwoners aan om geplande windparken te steunen, niet alleen door windenergie te omarmen, maar ook door geld ter beschikking te stellen. Via de nieuwe coöperatieve vennootschap Limburg Win(d)t kunnen burgers en bedrijven geld investeren in windenergie. Als ik me niet vergis, kunnen ze maximaal 20 aandelen aan 125 euro per stuk kopen, en dan krijgen ze jaarlijks een fiscaal voordelig dividend uitgereikt. Limburg Win(d)t is een initiatief van de investeringsmaatschappij Limburgse Reconversie maatschappij (LRM), de groenestroomproducent Aspiravi en Hefboom.

Mijn concrete vragen hierbij zijn de volgende. Als ik uw beleidsnota Economisch Overheidsinstrumentarium 2009-2014 erop nalees, merk ik dat daarin staat dat zal worden nagegaan hoe de participaties van de LRM, die dus ook participeert in Limburg Win(d)t, kunnen worden ingepast in het groter geheel van het nog op te richten VEB. Betekent dit concreet dat voor deze nieuwe participatie van de LRM in Limburg Win(d)t werd nagegaan of deze participatie ingepast kan worden in het op te richten VEB?

Wat is dat stand van zaken van het op te richten VEB? U weet dat het een van de vijf speerpunten was in onze verkiezingscampagne 2009. We hebben dat ook laten inschrijven in het Vlaams regeerakkoord. U bent als minister bevoegd. Ik meen te weten dat er eerst werd gezegd “na het paasreces”, dan werd het “voor het zomerreces” en lang duurt dat natuurlijk niet meer. We hebben onze visie hierop duidelijk gemaakt, ik zal die niet opnieuw uit de doeken doen, want ik neem aan dat die u wel bekend is. We hebben wel een aantal concrete voorstellen voor wat het VEB betreft, maar we vinden het heel jammer dat er vanuit de regering, meer bepaald van de bevoegde minister, niet echt duidelijkheid over komt.

Wat is de concrete stand van zaken? Op welke terreinen zal het VEB actief zijn? Is er reeds een plan van aanpak uitgewerkt? Is er intussen duidelijkheid over de nodige financiële middelen? Ik weet ook wel dat er 200 miljoen euro werd ingeschreven als investeringsproject. Hoe zult u die aanwenden? Ziet u dat als een rollend fonds waarbij participaties worden aangenomen en worden afgesloten vanaf het moment dat ze levensvatbaar zijn, waarna met het vrijgekomen geld opnieuw participaties worden genomen, of ziet u dat anders? Ik had ook daar graag uw visie op gehad.

In welke mate bemoeilijkt het oprichten van nieuwe coöperatieve vennootschappen de wens zoals die in uw beleidsnota staat om “te komen tot een integrale benadering met een hoog gehalte aan duurzaamheid en met een positionering die aanbod en vraag op de meest aantrekkelijke wijze bij elkaar brengt”? Als we nog niet weten wat uw concrete visie is op het VEB, is het natuurlijk nogal vreemd dat er coöperatieven worden gesteund en opgericht. Past dat in uw visie op het VEB, ja of neen?

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, minister, bedankt dat ik kan aansluiten bij deze vraag. Dat lijkt me het meest praktische, dan hoeft de minister maar een keer te antwoorden op een gelijkaardige vraag.

Zoals mevrouw Homans terecht zei, werd er in deze commissie en ook in plenaire, al heel wat gereflecteerd over het VEB, hoewel dat tot op heden nog steeds niet tot een oprichting heeft mogen leiden. Blijkbaar heeft de totstandkoming van het VEB toch heel wat voeten in de aarde. Voor een deel heeft dat wellicht te maken met het feit dat zowel het regeerakkoord als de beleidsnota's van u en van minister Van den Bossche heel vaag blijven over de precieze taak van het nieuwe energiebedrijf. We moeten als commissieleden onze informatie zelf bijeenprokkelen uit allerhande informatiekanalen, hetzij de pers, hetzij schriftelijke vragen van andere collega's.

Zo lees ik het volgende in een antwoord dat u gaf aan de heer Vereeck: "In zijn streven naar meer hernieuwbare energievoorzieningen, wil het Vlaams Energiebedrijf volgende doelstellingen vooropzetten: realisatie van duurzame energieproductie en realisatie van duurzame energiediensten. Er wordt onderzocht hoe kan worden geïnvesteerd in energiebesparing, rationeel energieverbruik, hernieuwbare energieproductie, decentrale energieproductie en innovatie energietechnologieën, -systemen en -diensten."

Kortom: een hele boterham en heel uiteenlopende mogelijkheden waarbij de keuzes over de concrete invulling van de doelstellingen en de instrumenten, uiteraard met de bijhorende prijskaartjes, nog niet genomen lijken. U liet in dat antwoord ook weten dat er verschillende consultatiegesprekken met private en publieke partners zullen worden gehouden. Blijkbaar is het de bedoeling dat het energiebedrijf kapitaalparticipaties gaat nemen om zo de productie van hernieuwbare energie te stimuleren.

Het is niet helemaal duidelijk of het bedrijf zich zal beperken tot het stimuleren of het produceren van hernieuwbare energie en of het beperkte budget zal volstaan om de huidige brede waaier aan doelstelling te kunnen halen.

Intussen hebben bepaalde coalitiepartners – mevrouw Homans heeft er al openlijk naar verwezen – al een aantal proefballonnetjes opgelaten of al heel concreet uitgewerkte voorstellen gedaan. Wij, de oppositiepartijen, kunnen alleen maar constateren dat de meerderheidspartijen blijkbaar niet op een lijn staan, dat een aantal partijen een veel ambitieuzere ambitie hebben dan een aantal andere. Tot nader order is het dus wachten op een concrete invulling van de doelstellingen en het takenpakket van het VEB. Ook naar aanleiding van vragen die de afgelopen weken in de commissie werden gesteld, worden wij stilaan toch wel een beetje nieuwsgierig.

Naar verluidt wordt momenteel door de regering de beslissing tot oprichting voorbereid. Voor ons blijft het gissen. Minister Van den Bossche heeft een soortgelijke vraag als de volgende in haar antwoord op een vraag van de heer Decaluwe op 17 juni doorgespeeld naar u. Minister, wat is de uitkomst van de gesprekken met de verschillende stakeholders over de doelstellingen en activiteiten van het Vlaams Energiebedrijf?

Wat zijn de concrete opdrachten van het Vlaams Energiebedrijf? Zal er enkel worden gewerkt met kapitaalparticipaties, of wordt er ook gedacht aan andere instrumenten? Zijn de contouren waarbinnen het Vlaams Energiebedrijf zal worden opgericht al bepaald?

Is het de bedoeling om de bestaande participaties van de Vlaamse Milieuholding en de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) te bundelen? Op basis van andere antwoorden en persartikels nemen we aan van wel. Worden er ook nieuwe participaties in het vooruitzicht gesteld? Zo ja, gaat het dan enkel om startende ondernemingen of ook om bestaande ondernemingen? Betreft het enkel participaties in producenten of ook in bijvoorbeeld distributienetwerken, wat kan bijdragen tot de realisatie van een slim netwerk? Wordt er

gedacht aan participaties in gedecentraliseerde private netwerken die opereren los van het distributienet? Hoeveel bedraagt de totale waarde van de participaties?

Ik stel een kritische vraag vanuit Open Vld, die u zeker niet zal verrassen. Wat is volgens u de meerwaarde van een nieuw Vlaams Energiebedrijf? Kan de opdracht om participaties te nemen in producenten van duurzame energie niet worden ingepast in bestaande structuren? Zo zou men bijvoorbeeld ook binnen de PMV een energiepool verder kunnen uitwerken.

Is het de bedoeling dat het Vlaams Energiebedrijf op termijn kapitaal ophaalt via een beursnotering? Is het enkel de bedoeling om via kapitaalparticipaties groene energie te stimuleren, of is het ook de bedoeling om te trachten een volwaardige concurrent voor Electrabel tot stand te brengen? Is dat laatste een taak voor de overheid? Wat ons betreft niet.

Op welke manier wordt het Vlaams Energiebedrijf ingebed in de al bestaande steunmaatregelen voor groene energie zoals de groenestroomcertificaten? Wat is het totale bedrag dat de Vlaamse Regering zal injecteren in het Vlaams Energiebedrijf? We hoorden al meermaals het bedrag van 200 miljoen euro vallen. Kunt u dat bevestigen of ontkennen?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Het Vlaams Energiebedrijf werd een dik jaar geleden aangekondigd als een nieuw paradepaardje van de Vlaamse Regering. Ik had er zelf ook hoge verwachtingen van. Maar na een jaar is het nog altijd een spookbedrijf. Het bestaat niet eens op papier. Het doolt gewoon ergens rond in de begroting.

Als je de discussies in 2009 over dat Vlaams Energiebedrijf vergelijkt met 2010, zie je dat dezelfde vragen worden gesteld en er nagenoeg dezelfde antwoorden worden gegeven. Ik veronderstel dat u nog niet veel nieuws zult vertellen vandaag, minister. Ik begrijp dat u een grote consultatieronde wilt. Maar nu we een jaar verder zijn, mogen we toch een deadline vooropstellen. Na het zomerreces zou er eindelijk duidelijkheid moeten komen over wat het energiebedrijf zal zijn en zal doen. Dat is het minste.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Dank u wel voor de vragen, collega's. Ik probeer die op basis van de beschikbare informatie zo goed mogelijk te beantwoorden.

Mevrouw Homans, de participaties in duurzame energiebedrijven van PMV en LRM, de overheidsmaatschappijen, komen in principe in aanmerking om ingepast te worden in het Vlaams Energiebedrijf. Het Vlaams Energiebedrijf moet uiteraard eerst opgericht zijn vooraleer er onderhandelingen kunnen worden gevoerd over kapitaalparticipaties. De participatiebeslissingen zullen moeten worden genomen door de geëigende bestuursorganen van het Vlaams Energiebedrijf en van LRM en PMV, waar de participaties nu zijn ondergebracht. Er werden nog geen concrete dossiers onderzocht. We moeten eerst overgaan tot de oprichting van het Vlaams Energiebedrijf.

Momenteel wordt de beslissing van de regering tot oprichting voorbereid. Die beslissing kunnen we zeker en vast dit jaar nemen. In het streven naar meer hernieuwbare energievoorziening wil het Vlaams Energiebedrijf volgende doelstellingen vooropzetten: realisatie van duurzame energieproductie en realisatie van duurzame energiediensten in Vlaanderen. Om dit te bereiken zal onder meer worden geïnvesteerd in energiebesparingsprojecten via een zogenaamde Vlaamse Energy Services Company (ESCO), hernieuwbare energieproductie, decentrale energieproductie en innovatieve energietechnologieën, -systemen en -diensten.

Er wordt een werkwijze gehanteerd waarbij na de beslissing van de Vlaamse Regering er zo snel mogelijk wordt overgegaan tot de juridische oprichting van het Vlaams Energiebedrijf. Tijdens de oprichtingsfase zal het kapitaal worden ingebracht, een bedrijfsstructuur worden opgezet en een businessplan worden uitgewerkt. Zo zal het Vlaams Energiebedrijf bedrijfsklaar worden gemaakt om uiteindelijk zijn doelstellingen na te streven.

Op de begroting 2010 is 200 miljoen euro ingeschreven voor het Vlaams Energiebedrijf. Het zal stap per stap worden uitgerold. Bepaalde activiteiten zullen sneller operationeel zijn dan andere. Zodra het businessplan tot in detail is uitgewerkt, zal duidelijker worden welke activiteiten in welke volgorde kunnen worden uitgevoerd.

Limburg Win(d)t past in het TACO2-plan voor Limburg dat door de provincie Limburg en LRM werd opgesteld en waarin beide partijen verklaren een voortrekkersrol te willen spelen om Limburg tegen 2020 CO₂-neutraal te maken. Dit project is inhoudelijk perfect verzoenbaar met de ambitie om via het Vlaams Energiebedrijf een duurzame energieproductie en duurzame energiediensten in Vlaanderen te realiseren.

Ik beantwoord nu de vragen van mevrouw De Knop. Voor de verkenning van de sector werd als element van de beleidsvoorbereiding een consultatieronde opgezet met een aantal spelers die actief zijn op de Vlaamse energiemarkt. Er zijn ook contacten geweest met internationaal gerenommeerde consultants die een ruime bewezen kennis en ervaring hebben opgebouwd in de energiesector, meer bepaald inzake hernieuwbare energie en energiebesparing. Deze gesprekken waren louter informatief van karakter, en dienden om een input van sectorspecialisten te verkrijgen.

Het Vlaams Energiebedrijf wil volgende doelstellingen nastreven: de realisatie van een duurzame energieproductie en de realisatie van duurzame energiediensten in Vlaanderen. Om dit te realiseren, zal onder meer worden geïnvesteerd in energiebesparende projecten via een Vlaamse ESCO, hernieuwbare energieproductie, decentrale energieproductie en innovatieve energietechnologieën en systemen.

Er zal worden nagegaan welke participaties van bijvoorbeeld PMV en LRM in aanmerking komen om in het Vlaams Energiebedrijf te worden ingepast. Ook zal men kunnen investeren in nieuwe participaties, zowel in startende als bestaande ondernemingen. Zoals reeds vermeld, gaat het enerzijds om participaties in duurzame energieproducenten, maar anderzijds ook om investeringen in innovatieve energietechnologieën, -systemen en -diensten. De middelen van het Vlaams Energiebedrijf zullen bij de aanvang waarschijnlijk niet volstaan om op grote schaal 'slimme meters' en 'slimme netten' in Vlaanderen te realiseren. Dat geldt ook voor participaties in gedecentraliseerde private netwerken die los van het distributienet functioneren. Zonder businessplan en waarderingen is het op dit ogenblik onmogelijk om aan te geven hoeveel de totale waarde van de participaties zal bedragen. Dit element wordt in de voorbereiding in rekening gebracht.

De doelstellingen van het Vlaams Energiebedrijf liggen in het verlengde van het energiebeleid van de Vlaamse Regering dat de zogenaamde 'trias energetica' als basisprincipe heeft. De 'trias energetica' houdt in dat wordt getracht om energie-efficiënt te zijn – de meest milieuvriendelijke en goedkoopste energie wordt niet geproduceerd –; dat de energie die wordt gebruikt bij voorkeur hernieuwbaar is – ik heb het dan over wind-, waterkracht-, zonne-energie, energie uit biomassa, geothermie en andere vormen van hernieuwbare energie –; en ten slotte, dat de resterende fossiele energie die in een overgangperiode nog nodig is zo efficiënt en schoon mogelijk wordt geproduceerd. Wat dat laatste betreft, komt dan warmte-krachtkoppeling in beeld. Het Vlaams Energiebedrijf sluit dus aan bij het Vlaams energiebeleid en houdt veel meer in dan het nemen van enkele participaties zoals dat tot vandaag met PMV en LRM gebeurde.

Is het de bedoeling dat het Vlaams Energiebedrijf op termijn een beursnotering nastreeft? In de mate dat dit momenteel kan worden voorzien, is het niet mijn bedoeling om op termijn kapitaalverhogingen voor het Vlaams Energiebedrijf via publieke uitgiftes van aandelen door te voeren.

Is het enkel de bedoeling om via kapitaalparticipaties groene energie te stimuleren? Zoals reeds gezegd gaan de doelstellingen van het Vlaams Energiebedrijf verder dan het louter stimuleren van duurzame energie in Vlaanderen via het nemen van participaties. We ver-

wachten niet dat het Vlaams Energiebedrijf een directe invloed op de concurrentie in de Vlaamse energiemarkt zal hebben. De meeste instrumenten om de concurrentie te verbeteren, bevinden zich op federaal niveau. Het Vlaams Energiebedrijf zou wel willen zorgen voor een bijkomende dynamiek in de energiesector die op termijn concurrentieversterkend kan werken op de markt voor eindafnemers. Dit kan onder meer gebeuren door in het segment van de elektriciteitsproductie te investeren in duurzame energiebedrijven, zodat meer producenten interessante stroompakketten aan verschillende leveranciers kunnen aanbieden.

Daarnaast wil het Vlaams Energiebedrijf energiediensten aanbieden volgens het ESCO-principe. Het gaat om projecten in energiebesparing en kleinschalige decentrale productie. Ook op deze manier wordt aan de productiezijde de concurrentie versterkt en kan worden verwacht dat dit een impact heeft op de markt voor de eindafnemers.

Het Vlaams Energiebedrijf kan een rol spelen in het ondersteuningssysteem via certificaten van decentrale energieproducenten, zoals warmte-krachtkoppeling en hernieuwbare energie, om zo hun positie te versterken. Deze producenten kunnen momenteel maar bij een zeer beperkt aantal certificaatplichtige partijen terecht voor de verkoop van hun stroom en voor hun groenestroomcertificaten of warmte-krachtcertificaten. Indien het Vlaams Energiebedrijf hiervoor een alternatief biedt, komt de markt van de decentraal geproduceerde elektriciteit in een meer concurrentiële toestand terecht die moet toelaten het investeringsklimaat voor nieuwe projecten op basis van hernieuwbare energie en warmte-krachtkoppeling te verbeteren en toch de prijs van de certificaatsystemen te beheersen.

Op de begroting 2010 is 200 miljoen euro ingeschreven voor het Vlaams Energiebedrijf. Wij zijn vast van plan om nog dit jaar het Vlaams Energiebedrijf op te richten. Zodra de Vlaamse Regering de missie en de strategische doelstellingen heeft bepaald, willen we daarover graag met u van gedachten wisselen.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, ik heb er alle begrip voor dat u een zo goed mogelijk Vlaams Energiebedrijf in de steigers wilt zetten en dat u tijd nodig hebt om eraan te werken. Maar ik zou toch graag hebben dat het dit jaar echt ontstaat.

Wat uw visie over het Vlaams Energiebedrijf betreft, vind ik het heel positief dat de argumenten en de zaken die ik in naam van mijn partij heb aangehaald op de persconferentie, allemaal terugkomen in wat u hier nu zegt. U spreekt over hernieuwbare energieproductie, over het eventueel bundelen van de kleine groenestroomproducenten. U spreekt over ESCO. Dat vinden wij ook heel belangrijk, omdat de overheid het voorbeeld moet geven. We moeten tegen 2020 niet alleen meer hernieuwbare energie hebben, maar ook rationeler omgaan met energie. Dat vinden we een heel goede zaak. U spreekt ook over innovatieve energietechnologieën. Ik veronderstel dat dat in samenwerking kan met bijvoorbeeld de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO). Dat zijn allemaal zaken die wij hebben aangehaald.

Het enige waar ik niet echt een antwoord op heb gekregen, is de vraag over dat rollend fonds. Ik neem aan dat u dat zult onderzoeken en dat we dat nog dit jaar verder kunnen afhandelen.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, ik kijk heel erg uit naar het verslag van deze vergadering, want het ging erg snel.

Mijn interpretatie van de antwoorden is toch dat het nog alle richtingen uitkan. Maar dat heeft waarschijnlijk te maken met mijn slecht karakter en mijn positie als lid van de oppositie. U spreekt over productie, over het bundelen van kleine producenten, over rationeel energiegebruik, over innovatieve energietechnologieën. Het antwoord dat u hebt gegeven op de schriftelijke vraag van de heer Vereeck blijft eigenlijk nogal gelijklopend. Ik blijf nog altijd

op mijn honger. Er zijn niet zoveel concrete antwoorden, behalve dan dat u dit jaar plant om te landen of toch om de strategische en operationele doelstellingen mee te geven.

U bent eigenlijk erg ambitieus. U zegt dat u niet echt een concurrent wilt oprichten, maar dat u wilt zorgen voor dynamiek op de markt, dat producenten van hernieuwbare energie wat meer vaste grond onder de voeten krijgen enzovoort. Ik vraag me dan af hoe u dat denkt te doen met 200 miljoen euro. Het lijkt me erg moeilijk om zoveel ambitieuze doelstellingen te bereiken met een toch wel relatief beperkt bedrag. Ik heb me laten vertellen dat het bedrag dat wordt uitgetrokken voor het Vlaams Energiebedrijf nog niet reikt aan het bedrag dat door grote energiereuzen wordt besteed aan onderzoek en ontwikkeling (O&O). We kijken dan ook uit naar de samenwerkingsverbanden die u kunt smeden met andere investeerders. Ik hoop dat u die zult vinden. We blijven heel erg uitkijken naar het vervolg.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Het valt me toch op dat u het openlijk oneens bent of dat u nog geen compromis hebt gevonden. Ik verwijs naar de kritiek van mevrouw Homans. *(Opmerkingen van mevrouw Liesbeth Homans)*

Ik word natuurlijk niet betrokken bij de discussies binnenskamers. Ik kan nog niet vergelijken. Ik denk echter wel dat er een haar in de boter is.

Minister, ik heb nog een paar bijkomende vragen. U hebt iets gezegd over de consultatie-ronde. Om eerlijk te zijn, interesseert het me wel te weten wie u precies hebt geconsulteerd. Het veld is natuurlijk groot. Er zijn ook spelers die het absoluut oneens zijn met elkaar. Het is dan ook belangrijk wie u consulteert.

U had het over innovatie. Betekent dat dan ook dat het Vlaams Energiebedrijf bijvoorbeeld zal investeren in onderzoek? Of zal het veeleer uitvoerend zijn, met daaraan gekoppeld de proeftuinen en dergelijke meer?

Het viel me op dat u zei dat het bij voorkeur gaat om hernieuwbare energie. En dan ben ik toch op mijn hoede. Wat betekent dat? Kan bijvoorbeeld het Vlaams Energiebedrijf participeren in afvalverbranding? Daarvoor worden vandaag nog altijd groenestroomcertificaten gegeven, of toch, denk ik, voor 48 procent voor de organische fractie. Is het mogelijk dat het Vlaams Energiebedrijf participeert in projecten die te maken hebben met afvalverbranding? We moeten daar ook aandacht voor hebben tot we helemaal voor hernieuwbare energie kunnen gaan.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Ik denk niet dat het de bedoeling moet zijn van het Vlaams Energiebedrijf om de laaghangende vruchten voor de neus van al bestaande producenten van groene stroom weg te kapen. Daarom is het ook belangrijk dat wordt gefocust op die innovatieve energietechnologie, op bedrijven die dat ontwikkelen, die dat op de markt willen zetten en die nog een extra zetje nodig hebben om dat effectief te kunnen doen.

Mevrouw De Knop, 200 miljoen euro is inderdaad niet veel. Het gaat natuurlijk om eigen vermogen. Het is een vijfde van de extra beleidsruimte die tijdens deze legislatuur wordt gecreëerd. In die zin is dat zeker niet niks. Dat eigen vermogen kan natuurlijk nog worden aangesterkt als bepaalde bestaande participaties binnen PMV er bijvoorbeeld aan worden toegevoegd. Er kan ook nog vreemd vermogen worden aangetrokken. Dat maakt dat de financiële slagkracht veel groter kan zijn. De totale balans kan veel groter zijn dan die 200 miljoen euro.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik zal een paar aanvullende antwoorden geven. Bij energie ging het vooral om warmte-krachtkoppeling. Ik heb die ook letterlijk vermeld. Dat is zeker een optie die we moeten openhouden. Ik ben het eens met de collega's Martens en Homans dat als de

overheid een nieuw instrument ontwikkelt, het wel degelijk de bedoeling moet zijn dat ze additionele beleidsintenties kan realiseren die de bestaande instrumenten op dit moment niet kunnen realiseren.

We hebben nu PMV en LRM. Die kunnen gewoon kapitaalparticipaties nemen. We hebben heel het wetenschappelijk innovatief instrumentarium bij het IWT en bij de VITO, en daar zullen we geen dublering doen. De bedoeling moet zijn om vooral effectief de bijkomende doelstellingen te kunnen realiseren.

Dat is juist het belang van de oefening: goede voorbereidende analyses maken, rekening houden met de doelstellingen die in het regeerakkoord staan, en waar wij het absoluut over eens zijn, om te bekijken hoe we dit op de beste manier kunnen doen zonder in de weg te lopen van de bestaande overheidsinitiatieven, noch van de bestaande privé-initiatieven. Met die oefening zijn we volop bezig. Ik begrijp uw ongeduld, maar ik kan u verzekeren dat ook wij absoluut de intentie hebben om dit jaar over te gaan tot de oprichting. Ik kijk ernaar uit om, wanneer wij met de regering de basis hebben vastgelegd, daarover verder met u van gedachten te wisselen.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, het is misschien een beetje een stoute vraag, maar u had het over het investeren in “innovatieve projecten”. Kernenergie en de derde generatie kernreactoren zijn ook een innovatieve vorm van energieproductie. Behoort dat dan tot de mogelijkheden voor investeringen door het VEB?

Minister Ingrid Lieten: Mevrouw De Knop, ik heb gezegd: “innovatief en duurzaam”.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de centrale aankoop van nieuwe sociale huurwoningen

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, minister, collega's, de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) heeft onlangs de lokale huisvestingsmaatschappijen opgeroepen om actief de huizenmarkt in hun werkingsgebied te verkennen. Aanbiedingen die ze kunnen verzamelen, zouden ze dan moeten voorleggen aan de VMSW die dan de knoop doorhakt en al dan niet een renteloze lening ter beschikking stelt voor de aankoop door de desbetreffende panden die de lokale sociale huisvestingsmaatschappij op het oog heeft.

Is er een motivatie voor dit recente VMSW-initiatief? Is het zo dat de VMSW misschien vindt dat de huizenmarkt momenteel buitengewoon veel interessante koopopties biedt, of gaat het hier om een noodzakelijke en niet uit te stellen verhoging van het sociale woonpatrimonium?

Hoe groot is het totale eigen krediet dat de VMSW kan lenen aan de sociale huisvestingsmaatschappijen of waar het zich als waarborgnemer voor garant kan of wil stellen? Hoe groot schat de VMSW de totale rentekost in die het zal moeten dragen als doorgeefluik van renteloze leningen die ze voor deze aankoopoperatie in het vooruitzicht stelt?

De lokale sociale huisvestingsmaatschappijen krijgen als richtlijn dat bij een teveel aan aanbiedingen zal worden afgewogen op prijs-kwaliteitsverhouding. Wordt hierbij een individuele afweging gemaakt per sociale huisvestingsmaatschappij? Worden daarbij de plaatselijke verschillen in de gemiddelde woningprijs in aanmerking genomen of gelden andere specifieke criteria? Zal de VMSW een afwijzing van een door een lokale sociale huisvestingsmaatschappij voorgestelde aankoop in dit kader, moeten motiveren?

De voorzitter: De minister is haar stem nog een beetje aan het sparen. Ze is nog steeds herstellende, maar na het reces zal ze ons opnieuw persoonlijk te woord proberen te staan.

Voorlopig neemt haar woordvoerder het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Ik vind dit nogal vreemd, want gisteren zag ik u wel spreken op TV Limburg.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw Heeren, ik verwijs naar professor Sofie Claeys van het UZ Gent. Ik heb nu een spreekverbod van 3 weken en zij wil mij 3 weken ziekteverlof thuis voorschrijven. Ik heb haar gevraagd om alstublieft mijn vakantie daarvoor te mogen gebruiken en nu mijn werk te mogen doen, wat betekent dat ik mijn stem moet gebruiken. Zij heeft mij gezegd: “één zin per uur”. Ik heb geantwoord dat dat niet haalbaar is, waarop zij heeft geantwoord dat ik mijn stem kapotmaak en dat ze mij, indien ik niet oplet, 3 maanden thuis zal moeten laten.

Voorzitter, ik stel voor dat ik een mail vraag aan professor Claeys en dat ik het doktersattest aan de commissie laat overmaken, want, mevrouw Heeren, ik vind uw insinuatie schandalig. De dokter heeft me gezegd: “3 weken ziekteverlof”, waarop ik heb gezegd dat ik daar niet op inga, dat ik mijn werk wou blijven doen. Als u nu insinueert dat ik hier komedie speel, omdat ik antwoord op vragen van TV Limburg en omdat ik in het parlement ben, terwijl ik op mijn kabinet en thuis zo veel mogelijk communiceer met briefjes om mijn stem te sparen en zware cortisone moet nemen die zelfs niet helpt, dan laat ik u en uw volledige fractie een mail geworden van de professor in het UZ die mijn stem heeft onderzocht en zegt dat er niets anders aan te doen is dan 3 weken zwijgen.

Mevrouw Veerle Heeren: Als het zo zit, dan zou u misschien inderdaad beter zwijgen om uw stem te sparen.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw Heeren, u insinueert allerlei zaken. Ik vind dit totaal ontoelaatbaar.

De voorzitter: Ik stel voor dat we, net zoals de vorige weken, een beetje respect opbrengen voor de gezondheidstoestand van de minister. U hoort dat het moeilijk gaat. Ik denk dat we er geen probleem mee hebben dat een woordvoerder namens haar het woord neemt. Het belangrijkste is dat de vraagstellers antwoord krijgen op hun vragen.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, ik zal zelf antwoorden. Ik zal vandaag alle vragen zelf beantwoorden en ik ga vanaf morgen in ziekteverlof.

De voorzitter: Minister, dat hoeft echt niet, dat is niet de bedoeling.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, dat is wel mijn bedoeling.

De voorzitter: Goed, u bent natuurlijk meester over uw stem.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, mijnheer Hendrickx, het is niet zo dat er op dit ogenblik een specifiek overaanbod op de markt wordt vermoed, maar het is natuurlijk wel zo dat de aankoop van woningen op de privémarkt al langer een middel is om snel bijkomend sociaal huurpatrimonium te realiseren.

Klassiek wordt daarvoor in een enveloppe voorzien van 25 miljoen euro. In het verleden werd al vaker vastgesteld dat die enveloppe nogal ongelijk is ingevuld, dat er slechts een aantal maatschappijen waren die er gebruik van maakten en dat die enveloppe meestal ook niet volledig werd opgebruikt. Bijvoorbeeld 3 jaar geleden, toen er wel degelijk een significant overaanbod op de markt bestond, bleef er een overschot bestaan en ik vermoed dat het instrument onvoldoende gekend is in de sector en ook bij de projectontwikkelaars. Dat betekent dat er een marge is om meer resultaat te boeken, en daarom heb ik aan de VMSW gevraagd om dat initiatief te nemen.

Het is heel onduidelijk in welke mate hiervan succes te verwachten valt. Het initiatief werd eerder genomen onder het motto 'wie niet waagt, niet wint'. Als we op die manier bijkomende sociale woningen kunnen realiseren op korte termijn, dan zou dat heel mooi meegenomen zijn. Ik weet dat het de betrachting is van dit volledige parlement om daaraan te werken. We weten ook dat de onmiddellijke verhuurbaarheid niet groot is indien we nu nog moeten beginnen te bouwen. In de mate dat we bestaande woningen kunnen opkopen, hebben we toch een onmiddellijke, een directe winst.

Een belangrijk voordeel aan de procedure is dat in vergelijking met passief afwachten en een ongelijk verdeelde enveloppe, ik in één beweging zicht zou moeten krijgen op het relatief grote aantal mogelijke aankopen op de markt en ook op het budget dat daarvoor nodig zou zijn. Dat budget zou eventueel verschillend kunnen zijn per provincie.

Wat duidelijk mag zijn, is dat op geen enkele manier de inzet van het budget voor die operatie ten koste zal gaan van of vertragend zal werken op de uitvoering van geplande of lopende projecten. Een mogelijke vrees is dat het een tekort zou creëren voor de rest van het programma, maar die is zeker ongegrond, want de ingezette budgetten van het grond- en pandenbeleid zijn afgestemd op een sterke groei. De uitdaging wordt vooral om dat effectief allemaal snel om te zetten in de gewenste realisaties.

Voor die oproep kan probleemloos 25 miljoen euro worden vrijgemaakt, een bedrag dat nog beschikbaar is op het budget 'aankoop goede woningen' voor dit jaar en ook op budgetten uit de lopende programma's voor de vorige jaren, dat is goed voor 150 tot 200 woningen. Daarnaast is het zo dat in geval van een onverhoopt groot succes, het moment van de oproep zodanig goed gekozen is, dat er desgevallend nog een gedeelte van de effectieve verwervingen naar het budget van 2011 kan worden doorgeschoven.

Wat de financieringskost betreft, kan ik u ook geruststellen, want voor die aankopen gelden omzeggens dezelfde prijsberekeningen als voor bouwprojecten. Ze worden verder op exact dezelfde manier gefinancierd als de reguliere bouwprojecten. Er is dus geen enkele invloed op de totale investeringskost van het programma. Het enige verschil is dat er langs deze weg woningen zo goed als onmiddellijk beschikbaar worden, terwijl we anders jaren moeten wachten op hun realisatie.

In eerste instantie is het natuurlijk de sociale huisvestingsmaatschappij zelf die de afweging maakt of ze tot aankoop wil overgaan. Uiteraard moet die beslissing gemotiveerd worden, maar verder heeft de sociale huisvestingsmaatschappij alle vrijheid. De VMSW zal daarnaast ook een evaluatie maken en bij gebouwen die manifest niet aan de kwaliteitsvereiste voldoen, wordt negatief geadviseerd. Daarnaast is het heel onwaarschijnlijk dat het aanbod zodanig groot zal zijn dat er een bijkomende selectie gemaakt zou moeten worden. Het zou mij verbazen, maar als dat toch het geval zou zijn, zullen we kijken naar de prijs-kwaliteitverhouding en naar de lokale omstandigheden om prioriteiten te stellen. Bij de opmaak van het Grond- en Pandendecreet zijn er sociale objectieven vastgelegd voor huurwoningen. Bij een gelijkwaardig aanbod zal de voorkeur moeten uitgaan naar die gemeenten waar het tekort aan sociale huurwoningen het grootst is en de nood het meest prangend. Dat aspect zal zeker worden meegenomen in de adviezen.

De heer Marc Hendrickx: Dat volstaat zeker en vast, minister. Als ik bijkomende vragen heb of specificaties wil, zal ik uw kabinet aanschrijven of een schriftelijke vraag stellen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de toekenning van huursubsidies aan kandidaat-huurders die een woning weigerden

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voor mij hoeft de minister de moeite niet te doen.

De voorzitter: Ik stel voor dat de vraagstellers de vragen omzetten in een schriftelijke vraag. Dan zijn zij meester van hun agenda en zetten ze u, minister, op een galante manier uit de wind.

Minister Freya Van den Bossche: Dat is zeer vriendelijk, voorzitter, maar voor mij hoeft dat niet.

De heer Marc Hendrickx: Ik volg de voorzitter in zijn immens grote wijsheid ter zake. Ik laat deze vraag omzetten in een schriftelijke.

Mevrouw Patricia De Waele: Kan het antwoord ook worden bezorgd aan de andere leden van de commissie?

De voorzitter: Dat zullen we doen.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de berekening van de gewestelijke sociale correctie (GSC) 2009

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Ik heb mijn vraag ingediend op 23 juni over de berekening van de gewestelijke sociale correctie en het laattijdig bezorgen van de gegevens voor het bepalen van de korting op de onroerende voorheffing van de verschillende ministeries, vooral van Financiën, de Vlaamse Belastingdienst.

Dinsdag 29 juni is er intussen een telex verstuurd vanuit de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) dat men mag wachten en deze gegevens overslaan door een nul in te vullen in het desbetreffende veld. Ik zie dus dat de minister al gereageerd heeft en de VMSW om een oplossing heeft gevraagd. Ik blijf het wel spijtig vinden dat men door een aanpassing van het ICT-systeem op de Vlaamse Belastingdienst een vertraging in de verwerking van de aanslagbiljetten heeft voor het aanslagjaar 2009.

De minister heeft mijn vraag via die telex beantwoord. De huurders, die een deel terugkrijgen van de onroerende voorheffing, moeten wel langer wachten. Dat betreurt ik, maar de minister heeft een gepaste reactie gegeven op het laattijdig zijn van de Vlaamse Belastingdienst.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■